

Gebruikershandleiding

Dashboard Toeristische Verblijfseenheden

**KENNISCENTRUM
KUSTTOERISME**

Dashboard Toeristische Verblijfseenheden

Dit dashboard geeft het totale aanbod van toeristische verblijfseenheden in Zeeland overzichtelijk weer. De verschillende typen verblijfseenheden zijn voor alle Zeeuwse gemeenten geïnventariseerd en kunnen via dit dashboard worden geanalyseerd.

Sinds enkele jaren beheert HZ Kenniscentrum Kusttoerisme een database met het toeristische accommodatieaanbod in Zeeland. In deze aanboddatabase zijn alle toeristische accommodaties te vinden, van hotel tot camping, van tweede woning voor privégebruik tot bungalowpark. In 2017/2018 is voor het eerst een inventarisatie gemaakt van het accommodatieaanbod. In 2021 zijn landelijk afspraken gemaakt over te hanteren onderzoeksdefinities en gegevensbronnen (zie [online rapportage](#)). Op basis hiervan is de Zeeuwse aanboddatabase in 2021 verder compleet gemaakt en sindsdien worden de data jaarlijks geactualiseerd. Hiertoe wordt nauw samengewerkt met Provincie Zeeland en de Zeeuwse gemeenten.

Zo kan bijvoorbeeld worden onderzocht of het aantal hotelkamers in Zeeland toeneemt of hoeveel aanbod er is van kampeerplaatsen in Zeeland. Deze gegevens worden door HZ Kenniscentrum Kusttoerisme gecombineerd met cijfers over de ontwikkeling van toerisme in Zeeland. Cijfers over vraag en aanbod vormen zo een belangrijke bouwsteen voor het ruimtelijke en toeristische beleid van de provincie en Zeeuwse gemeenten. De gehanteerde onderzoeksdefinities zijn verderop in deze gebruikershandleiding opgenomen. Let wel: deze definities zijn sec bedoeld voor onderzoek en hebben bijvoorbeeld geen juridische status in ruimtelijk beleid.

De gegevens die in dit dashboard worden weergegeven zijn verzameld door HZ Kenniscentrum Kusttoerisme in opdracht van Provincie Zeeland, als onderdeel van het meerjarenprogramma 2022 – 2024 van de Toeristische Uitvoeringsalliantie, waarvan HZ Kenniscentrum Kusttoerisme onderdeel uitmaakt. Het dashboard is gebouwd door Provincie Zeeland.

Via het dashboard kunnen verschillende gegevens over het aanbod van toeristische verblijfsaccommodaties in Zeeland worden ingezien, onder andere:

- Het aantal verblijfseenheden per gemeente & woonplaats;
- Het aantal toeristische slaappleatsen per gemeente & woonplaats;
- Het aantal verblijfseenheden & slaappleatsen voor 15 verschillende accommodatietypen.

Gebruik

Slaapplaatsen per gemeente

Deze grafiek geeft het aantal slaapplaatsen weer voor alle dertien Zeeuwse gemeenten. Voor elke gemeente is in deze grafiek het aandeel (%) van het totaal aantal toeristische slaapplaatsen in Zeeland dat zich in deze gemeente bevindt weergegeven. Het is mogelijk om op een willekeurige gemeente in de grafiek te klikken, dit accentueert het gedeelte van deze gemeente in de grafiek en geeft bovendien het aantal verblijfseenheden en slaapplaatsen in deze gemeente én elke woonplaats in deze gemeente rechtsonder in het dashboard weer. De grafiek 'Verblijfseenheden per hoofdcategorie' is verbonden met deze grafiek en geeft bij het selecteren van een gemeente ook het aandeel van verblijfseenheden in de geselecteerde gemeente binnen de verschillende gehanteerde hoofdcategorieën weer.

Tip: door met de muis over de grafiek heen te bewegen wordt het aantal toeristische slaapplaatsen per gemeente in absolute aantallen en als percentage van het geheel weergegeven.

Tip: houd de 'Ctrl' toets ingedrukt en selecteer meerdere gemeenten in deze grafiek. Op deze manier wordt het mogelijk om de informatie over de geselecteerde gemeenten met elkaar te vergelijken.

Verblijfseenheden per hoofdcategorie

Deze grafiek geeft het totaal aantal toeristische verblijfseenheden in Zeeland per hoofdcategorie weer. Er worden voor deze aanbodinventarisatie, overeenkomstig de landelijke afspraken met betrekking tot onderzoeksdefinitie voor toeristisch verblijfsaanbod, drie hoofdcategorieën gehanteerd: logies met hoteldienstverlening, verblijfsrecreatie & waterrecreatie.

Het is mogelijk om op een willekeurige hoofdcategorie in de grafiek te klikken, dit accentueert het gedeelte van deze hoofdcategorie in de grafiek en geeft bovendien het aantal verblijfseenheden en slaapplaatsen binnen deze hoofdcategorie voor alle betreffende gemeenten én woonplaatsen in deze gemeenten rechtsonder in het dashboard weer. De grafiek 'Slaapplaatsen per gemeente' is verbonden met deze grafiek en geeft bij het selecteren van een hoofdcategorie ook de verdeling van slaapplaatsen binnen deze hoofdcategorie per gemeente weer.

Tip: door met de muis over de grafiek heen te bewegen wordt het aantal toeristische verblijfseenheden per hoofdcategorie in absolute aantallen en als percentage van het geheel weergegeven.

Tip: houd de 'Ctrl' toets ingedrukt en selecteer meerdere hoofdcategorieën in deze grafiek. Op deze manier wordt het mogelijk om de gebundelde informatie van de geselecteerde hoofdcategorieën te bekijken en analyseren rechtsonder in het dashboard.

Let op: voor de hoofdcategorie 'waterrecreatie' is overeenkomstig de landelijk gemaakte afspraken alleen het aantal eenheden geïnventariseerd. Het aantal slaapplaatsen voor deze categorie kan dus niet worden weergegeven in de daarvoor bestemde tabellen.

Filtermogelijkheden

Het dashboard heeft een aantal verschillende filtermogelijkheden. Deze kunnen worden gebruikt om de twee grafieken én de twee tabellen naar wens te filteren. De filters werken het beste van links naar rechts en er hoeven zeker geen filters in alle vier de kolommen aangevinkt te worden. Het is ook goed mogelijk om slechts een aantal filtermogelijkheden te gebruiken. Selecteer bij voorkeur eerst een gemeente en vervolgens een of meerdere hoofdcategorieën naar wens. Hierdoor zullen de twee grafieken aan de linkerzijde van het dashboard automatisch verspringen en zal het aantal verblijfseenheden en slaappleatsen voor de geselecteerde gemeente en de woonplaatsen in deze gemeenten in de tabellen rechtsonder het dashboard worden weergegeven. Door nogmaals op de geselecteerde filters te klikken worden de grafieken en tabellen weer gereset en wordt het aanbod van toeristische verblijfseenheden en slaappleatsen voor alle dertien Zeeuwse gemeenten weergegeven.

Tip: houd de 'Ctrl' toets ingedrukt en selecteer meerdere filtermogelijkheden voor verschillende interessante inzichten.

Definitiekader

Het is mogelijk om het definitiekader met gehanteerde onderzoeksdefinities op basis van landelijke afspraken via het dashboard zelf te raadplegen. Dit kan door op het 'i-icoontje' linksonder de pagina te klikken. Deze knop linkt direct naar exact hetzelfde definitiekader dat ook in deze gebruikershandleiding is opgenomen.

Definitiekader

Accommodatie hoofdcategorie	Accommodatietype subcategorie	Accommodatietype verblijfseenheden	Definitie	Aantal slaappleaatsen	Aansluiting bij CBS-definitie	
1. Logies met hoteldienstverlening	Hotel/hostel/pension	Een accommodatie met slaappleaatsen voor logiesverstrekking in kamers tegen boeking per nacht. In eerste instantie worden hotels, pensions en hostels als één categorie beschouwd. In verdiepend niveau 4 wordt de uitsplitsing gemaakt tussen hotels / pensions enerzijds en hostels anderzijds. Omdat er in de praktijk weinig verschillen zijn tussen hotels en pensions worden deze als één categorie behandeld. De volgende definities worden gehanteerd: Hotel / pension Een accommodatie met slaappleaatsen voor logiesverstrekking in overwegend een- en tweepersoonskamers tegen boeking per nacht, waar afzonderlijke maaltijden, kleine etenswaren en dranken kunnen worden verstrekt aan gasten en eventueel aan passanten. Het kan voorkomen dat hotels niet over een restaurant beschikken. Verder kunnen nog andere diensten ter beschikking worden gesteld zoals receptie, room- en telefoonservice. Hostel Een hostel is een hotel met hoofdzakelijk slaapvertrekken die men met 'vreemden' moet delen.				Ja, maar CBS neemt ze pas mee vanaf 5 slaappleaatsen
		▪ Kamers	Een kamer in een hotel, hostel of pension is een kamer waar je als gast slaapt en verblijft. De standaard kamer beschikt over het algemeen over een bed, douche en toilet. Het is ook mogelijk dat de kamer enkel beschikt over een bed en dat de douche en het toilet gedeeld wordt met andere gasten. Let op: wanneer het een appartement of studio betreft (dus meer dan alleen slaapkamer / badkamer; inclusief keukentje en zitkamer) dan hoort het bij de categorie Appartement met hoteldienstverlening.	Werkelijk		
	Appartement met hoteldienstverlening	Appartement of studio waarbij gedurende het verblijf het appartement schoon wordt gehouden en de bedden opgemaakt. Een appartement is een woning in een groter gebouw en heeft slechts één verdieping.				
		▪ Appartement	Een appartement of studio is een kamer waarin zich naast een bed en badkamer ook een keuken en zitkamer bevindt.	Werkelijk	Ja, maar CBS neemt ze pas mee vanaf 5 slaappleaatsen	
	Bed & Breakfast	Particuliere woning waar men kan overnachten en ontbijten. Bed & Breakfast is het tegen betaling aanbieden van logies en ontbijt in een bewoond (hoofd)-gebouw of in het bij het hoofdgebouw behorende bijgebouw en wordt gerund door de eigenaren van het betreffende huis. Een bed & breakfast valt dan ook altijd binnen de woonfunctie van een gebouw. De ruimtes bestaan meestal slechts uit een slaapkamer en een badkamer. Het ontbijt wordt over het algemeen in een gezamenlijke ruimte genuttigd, een zelfstandige kookgelegenheid ontbreekt dan ook.				
		▪ Kamers	Een kamer in een bed & breakfast is een kamer waarin je als gast slaapt en verblijft. De standaardkamer beschikt over een bed, douche en toilet. Let op: wanneer het een accommodatie betreft met zelfstandige keuken en eventuele zitkamer, dan is het per definitie geen Bed & breakfast maar een appartement of vakantiewoning. Afhankelijk van de aangeboden dienstverlening kan dit accommodatietype worden toegewezen aan logies met hoteldienstverlening of losse eenheid niet op park.	Werkelijk	Ja, maar CBS neemt ze pas mee vanaf 5 slaappleaatsen	
2. Verblifsrecreatie	Huisjesterrein met centrale verhuur	Een terrein of een deel van een terrein met een aantal vakantiewoningen, stacaravans, of (vakantie-)appartementen, die hoofdzakelijk voor verhuur door de exploitant of beheerder van het complex beschikbaar zijn. Ook appartementencomplexen vallen onder de categorie huisjesterrein met centrale verhuur, wanneer de verhuur centraal door de exploitant of beheerder van het complex wordt uitgevoerd.				Ja, maar CBS neemt ze pas mee als het terrein minimaal 10 slaappleaatsen heeft
		▪ Vakantiewoning	Alle soorten verblijfseenheden op de grond, met fundering. Deze verblijfseenheden zijn geregistreerd als gebouw in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen. Deze eenheden kennen veel verschillende verschijningsvormen en namen. Vakantiewoningen hebben altijd eigen sanitair en een eigen keuken en zijn niet in hun geheel verplaatsbaar.	Werkelijk, indien niet bekend met een gemiddelde van 5 slaappleaatsen per eenheid rekenen.		
		▪ Bijzondere vakantiewoning	In tegenstelling tot de groep vakantiewoningen hebben de bijzondere vakantiewoningen <u>geen</u> fundering en zijn niet geregistreerd als gebouw in de Basisregistratie Adressen en Gebouwen. De eenheden zijn niet in hun geheel verplaatsbaar. Echter omvat de groep wel verblijfseenheden die semi-permanent zijn, bijvoorbeeld doordat zij in de winter worden gedemonteerd (denk aan slaapstrandhuisjes). Deze verblijfseenheden hebben eigen sanitair en een eigen keuken. Deze verblijfseenheden kennen veel verschillende verschijningsvormen en namen, denk aan strandslaaphuisjes en boomhutten.	Werkelijk		

2. Verblifsrecreatie (vervolg)	Huisjesterrein met centrale verhuur (vervolg)		Let op: veel van deze vakantiewoningen hebben een bijzondere locatie die relevant is voor beleid en trendonderzoek. Dit geldt bijvoorbeeld voor slaapstrandhuisjes, voor drijvende vakantiewoningen op het water of boomhutten. Wanneer dit van toepassing is, wordt dit vastgelegd in een extra veld met 'bijzondere kenmerken'.		
		▪ Chalet / stacaravan	Alle soorten verblijfseenheden op de grond die <i>verplaatsbaar</i> zijn, inclusief eigen sanitair en keuken. Het onderscheidt hen van vakantiewoningen, doordat zij in hun geheel verplaatsbaar zijn. Ook deze eenheden kennen veel verschillende verschijningsvormen en namen. Denk ook aan pipowagens, trailers etc.	Werkelijk, indien niet bekend met een gemiddelde van 5 slaappleatsen per eenheid rekenen.	
		▪ Appartement	Appartementen zonder hoteldienstverlening (o.a. schoonhouden van kamers en opmaken van bedden gedurende het verblijf), die vaak deel uitmaken van een groter gebouw, worden beschouwd als onderdeel van een huisjesterrein. Let op: Appartementen die verhuurd worden met hoteldienstverlening, worden niet als huisjesterrein beschouwd maar als (appartementen)hotel.	Werkelijk, indien niet bekend met een gemiddelde van 4 slaappleatsen per eenheid rekenen.	
	▪ Overig	Alle accommodatietypen die niet in voorgenoemde categorieën vallen.	Werkelijk	Nee	
	Huisjesterrein zonder centrale verhuur	Een terrein of een deel van een terrein met een aantal vakantiewoningen, stacaravans, of (vakantie-)appartementen, die niet centraal beschikbaar worden gesteld voor verhuur. Ook appartementencomplexen vallen onder de categorie huisjesterrein zonder centrale verhuur wanneer er geen sprake is van centrale verhuur van het gehele complex. Eenheden in deze categorie zijn in veel gevallen in particulier eigendom.			
	▪ Vakantiewoning ▪ Bijzondere vakantiewoning ▪ Chalet / stacaravan ▪ Appartement ▪ Overig	Onderverdeling naar dezelfde soorten verblijfseenheden als bij huisjesterreinen met centrale verhuur, zie boven voor definities.	Zie hierboven	Nee	
	Losse eenheden niet op park	Vakantiewoningen, chalets/stacaravans, (vakantie-)appartementen e.d., die niet op een daarvoor bestemd terrein geclusterd zijn. Denk hierbij o.a. een vakantiewoning in een woonwijk en aan losse eenheden bij particulieren (bijvoorbeeld in de tuin).			
	▪ Vakantiewoning ▪ Bijzondere vakantiewoning ▪ Chalet / stacaravan ▪ Appartement ▪ Overig	Onderverdeling naar dezelfde soorten verblijfseenheden als bij huisjesterreinen met centrale verhuur, zie boven voor definities.	Zie hierboven	Nee	
	▪ Kamers ¹	Particuliere woning waar men een kamer kan huren voor overnachting, <u>zonder</u> hoteldienstverlening en <u>zonder</u> ontbijt (denk o.a. aan Airbnb).	Werkelijk	Nee	
	Kampeerterrein	Een terrein of een deel van een terrein met standplaatsen, waarop kan worden overnacht in tenten, toercaravans, kampeerauto's / campers, chalets/ stacaravans (jaarplaatsen) tenthuisjes en trekkershutten.			Ja, maar CBS neemt ze pas mee als het terrein minimaal 4 standplaatsen (= 20 slaappleatsen) heeft
▪ Toeristische kampeerplaatsen	Tot deze categorie behoren ook seizoensplaatsen (kampeerplaatsen die per seizoen verhuurd worden en waarop men dan een eigen kampeermiddel plaats). Waar mogelijk wordt het aantal seizoenplaatsen genoteerd in het veld 'Opmerkingen' om zo een beeld te krijgen van het aantal. Dit aantal kan per jaar variëren, dus dit blijft indicatief. Let op: sommige kampeerterrinen hebben een specifieke kenmerken die relevant zijn voor beleid en trendonderzoek. Dit geldt bijvoorbeeld voor kamperen bij de boer (ook wel "minicamping" genoemd), natuurkampeerterrinen en scoutingterreinen. Wanneer dit van toepassing is, wordt dit vastgelegd in een extra veld met 'bijzondere kenmerken'. Let op: tijdelijke kampeerterrinen voor evenementen worden niet opgenomen, dit is geen permanent aanbod.	Gemiddeld 5 slaappleatsen per kampeerplaats			
▪ Camperplaatsen	Camperplaatsen zijn speciaal ingericht voor kampeerauto's / campers. Vaak zijn dit (deels) verharde plaatsen. Camperplaatsen kunnen zich bijvoorbeeld op of net buiten de camping bevinden, maar kunnen ook zelfstandig gelegen zijn, los van een kampeerterrein.	Gemiddeld 5 slaappleatsen per camperplaats	Ja, maar CBS neemt ze pas mee als het terrein minimaal 4 standplaatsen (= 20 slaappleatsen) heeft		

¹ Gastadressen voor de Stichting Vrienden op de Fiets zijn in de aanboddatabase buiten beschouwing gelaten. Reden hiervoor is dat het een stichting is met ideële doelstelling, waarbij de gastadressen alleen toegankelijk zijn voor leden, die € 19 per nacht betalen als onkostenvergoeding. Vanwege de beslotenheid en het ontbreken van winstoogmerk hoort het niet thuis in een database met toeristische accommodaties.

2. Verblifsrecreatie (vervolg)	Kampeerterein (vervolg)	<ul style="list-style-type: none"> Jaarplaatsen 	<p>Kampeerplaatsen waarop de huurder een stacaravan of chalet voor eigen gebruik plaatst. De jaarplaats wordt per jaar verhuurd, meestal voor vele jaren achtereen. Een jaarplaats is in principe onderdeel van een camping en er wordt jaarlijks een rekening betaald.</p> <p>Let op: Indien het chalet/stacaravan te huur wordt aangeboden voor kortdurend toeristisch verblijf, dan hoort het bij de categorie huisjesterrein met centrale verhuur (chalets/stacaravan). Let wel, jaarplaats-eigenaren hebben vaak ook de mogelijkheid om hun jaarplaats te verhuren aan derden voor kort toeristisch verblijf. Indien dit het geval is behoort het tot de categorie jaarplaats en wordt het niet beschouwd als chalet/stacaravan.</p> <p>Let op: Indien het chalet zich niet op een kampeerterein bevindt, dan hoort het bij de categorie huisjesterrein zonder centrale verhuur (chalets/stacaravan).</p>	Gemiddeld 5 slaapplekken per jaarplaats	Nee
		<ul style="list-style-type: none"> Jaarplaatsen (vervolg) 			
		<ul style="list-style-type: none"> Tenthuisje 	<p>Alle accommodaties met een tentdoek, denk aan bungalowtenten (verhuur), safaritenten, tentvilla's, tipi's, yurts e.d. Deze accommodaties beschikken veelal over eigen kookgelegenheid, maar niet altijd over eigen sanitair.</p> <p>NB: het CBS rekent dit accommodatietype toe aan kampeertereinen, dit type kan dus niet voorkomen op huisjesterreinen.</p>	Werkelijk	Ja, maar CBS neemt ze pas mee als het terrein minimaal 4 standplaatsen (= 20 slaapplekken) heeft
		<ul style="list-style-type: none"> Trekshut 	<p>Een trekshut is een gebouw met een eenvoudige constructie (zonder sanitaire voorziening) en een beperkte omvang ten behoeve van een kortstondig recreatief nachtverblijf voor passanten.</p> <p>NB: het CBS rekent dit accommodatietype toe aan kampeertereinen, dit type kan dus niet voorkomen op huisjesterreinen.</p>	Werkelijk	Ja, maar CBS neemt ze pas mee als het terrein minimaal 4 standplaatsen (= 20 slaapplekken) heeft
	<ul style="list-style-type: none"> Overig 	Alle accommodatietypen die niet in voorgenoemde categorieën vallen.	Werkelijk	Nee	
	Groepsaccommodatie	<p>Accommodatie met logiesverstrekking overwegend aan personen in groepsverband (geen gezinsverband) met slaapgelegenheid in kamers, zalen, huisjes, tenthuisjes, appartementen en/of tenten die gasten mogelijk met vreemden moeten delen. Verblijfseenheden worden uitgedrukt in slaapplekken. Grote vakantiewoningen op vakantieparken worden in deze categorie niet meegenomen, maar vallen onder huisjesterrein.</p> <p>Onder groepsaccommodaties worden verstaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kampeerboerderijen - (kinder)vakantiehuisen - kamphuisen/scoutinghuisen - natuurvriendenhuisen - tentenkampen - logiesaccommodaties behorende tot watersportcentra of maneges. <p>Let op: ook slaapplekken bij watersportcentra, maneges en scoutinghuisen worden opgenomen in de aanbodregistratie.</p>			Ja, maar CBS neemt ze pas vanaf 10 slaapplekken
		<ul style="list-style-type: none"> Groepsaccommodatie 	<p>Accommodatie met logiesverstrekking overwegend aan personen in groepsverband (geen gezinsverband) met slaapgelegenheid in kamers, zalen, huisjes, tenthuisjes, appartementen en/of tenten die gasten mogelijk met vreemden moeten delen. Verblijfseenheden worden uitgedrukt in slaapplekken.</p>	Werkelijk	
3. Waterrecreatie	Jachthaven	<p>Aangewezen aanlegplaats waar vaartuigen met vergunning een gedeelte van het jaar of het gehele jaar mogen afmeren, in een waterbekken waar overwegend gelegenheid wordt gegeven voor het aanleggen, afmeren of aangemeerd houden van pleziervaartuigen.</p>			Nee
		<ul style="list-style-type: none"> Vaste ligplaatsen 	Ligplaatsen die per seizoen worden verhuurd.	Aantal slaapplekken achterwege laten	
		<ul style="list-style-type: none"> Passantenplaatsen 	<p>Passantenplaatsen zijn speciale plaatsen voor passanten die gedurende een beperkt aantal nachten willen overnachten in de haven, zonder dat zij vaste ligplaatshouder zijn. Het gaat hierbij niet om vaste ligplaatsen die beschikbaar zijn omdat de ligplaatshouder uitgevaren is.</p>	Aantal slaapplekken achterwege laten	